

ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန၏ ပုဂ္ဂလိကကျောင်းဥပဒေကြမ်း အပေါ် ဝေဖန်သုံးသပ်ချက်

ဒေါက်တာသိန်းလွင် (NNER)

ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန မှ ၂၀၁၇ ဩဂုတ်လ (၁၅) ရက်နေ့စွဲဖြင့် ထုတ်ပြန်သော ပုဂ္ဂလိကကျောင်းဥပဒေကြမ်းကို အောက်ပါအချက်များဖြင့် ဆန်းစစ်ဝေဖန်သုံးသပ်ထားပါသည်။

- ပညာရေးအခွင့်အရေး (the right to education)
- ပညာရေး ရည်မှန်းချက်
- ဒီမိုကရေစီ စံနှုန်း
- ပညာရေး လွတ်လပ်ခွင့် (academic freedom)
- ပညာရေးအရည်အသွေး
- ဘဏ္ဍာရေး
- ပြစ်မှုနှင့် ပြစ်ဒဏ်များ

ဆွေးနွေးချက်များကို ဥပဒေကြမ်းတွင်ပါဝင်သည့် ပုဒ်မများနှင့် ယှဉ်တွဲ၍ ဖော်ပြထားပါသည်။ နိဂုံးတွင် အကြံပြုချက်များလည်း ပါဝင်ပါသည်။

ပညာရေးအခွင့်အရေး (The Right to Education)

ပုဂ္ဂလိကကျောင်းဥပဒေကြမ်း အခန်း (၁) အမည်နှင့် အဓိပ္ပါယ်ဖော်ပြချက်တွင်လည်းကောင်း၊ အခန်း (၂) ရည်မှန်းချက်များတွင်လည်းကောင်း၊ အခန်း (၃) အခြေခံမူများတွင်လည်းကောင်း၊ ဥပဒေကြမ်း တရားရုံးတွင် လည်းကောင်း၊ ပညာရေးအခွင့်အရေး (the right to education) ကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားထားခြင်းမရှိကြောင်း တွေ့ရသည်။ မြန်မာအစိုးရ၏ ပညာရေးဝန်ကြီးကိုယ်တိုင် ပါဝင်တက်ရောက်ခဲ့သည့် ကမ္ဘာ့ပညာရေးညီလာခံတွင် ၂၀၁၅ အလွန် ပညာရေးကို လူ့အခွင့်အရေးဖြင့် ချဉ်းကပ်ရန် (rights-based approach) သဘောတူညီ ခဲ့ပြီး ဖြစ်သော်လည်း ပညာရေးဥပဒေများတွင် ထင်ဟပ်ခြင်းမရှိပါ။

ဥပဒေကြမ်း အခန်း (၁) အမည်နှင့် အဓိပ္ပါယ်ဖော်ပြချက် အပိုဒ် (ဈ) တွင် ပုဂ္ဂလိကကျောင်း၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ဖွင့်ဆိုရာ၌ “လူတစ်ဦး သို့မဟုတ် လူအများက ကိုယ်ပိုင်အကျိုးစီးပွားအလိုရာ သင်ကြားသည့် ကိုယ်ပိုင် သင်တန်းများ ဖွင့်လှစ်သည့်ကျောင်းကို ဆိုလိုသည်” ဟုဖော်ပြပါရှိသည်။ ဤဥပဒေကြမ်းသည် ပညာသင်ယူသူများ၏ ပညာရေးအခွင့် အရေးထက် ပုဂ္ဂလိက အကျိုးစီးပွားကို ဦးစားပေးထားသည်ကို တွေ့ရသည်။

ပညာရေး ရည်မှန်းချက်

ဥပဒေကြမ်း အခန်း (၂) ပုဒ်မ (၃) တွင် ပုဂ္ဂလိကပညာရေး၏ ရည်မှန်းချက်များကို ဖော်ပြရာ၌ ပိုဒ်ခွဲ (င) “ပညာရပ် အသီးသီးကို အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း အထောက်အကူပြုရေးအတွက် ဦးစားပေး သင်ကြား လေ့ကျင့် ပေးရန်” ဟူ၍ ပါရှိသည်။ ပုဂ္ဂလိကကျောင်းဥပဒေသည် စီးပွားရေးရည်မှန်းချက်တစ်ခုကိုသာ ဦးတည်ပုံ ရသည်။ နိုင်ငံတကာ ပညာရပ်များနှင့် ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂတို့က ၂၀၁၅ အလွန် ပညာရေးကို လူသားဖွံ့ဖြိုးရေး အမြင် (humanistic vision) ဖြင့်ချဉ်းကပ်ရန် အကြံပြုချက်နှင့် ကိုက်ညီမှုမရှိပါ။ စီးပွားရေးအမြင် တစ်ခုတည်းဖြင့် ချဉ်းကပ်သော ပညာရေးသည် လူမှုရေးတရားမျှတမှုကိုလည်း ပေးစွမ်းနိုင်မည် မဟုတ်ပါ။ ပညာရေး ရည်မှန်းချက်သည် မဏ္ဍိုင် (၄) ရပ် ဖြစ်သော အသိဉာဏ်ဖွံ့ဖြိုးရေး (learning to know) ၊ မတူကွဲပြားမှုရှိသော လူသားများ အတူတကွ ယှဉ်တွဲ နေထိုင်တတ်အောင် သင်ယူရေး (learning to live together) ၊ ဘဝမျှော်မှန်းချက်ကို ဖြည့်ဆည်းပေးသော ပညာရေး (learning to be) နှင့် ကျွမ်းကျင်မှုကိုပေးသော ပညာရေး (learning to do) တို့ဖြစ်သင့်ပါသည်။

ဒီမိုကရေစီစံနှုန်း

ဤဥပဒေကြမ်းသည် ဒီမိုကရေစီစံနှုန်းများနှင့် ကိုက်ညီမှုမရှိကြောင်း သုံးသပ်တင်ပြလိုပါသည်။ ဥပဒေကြမ်း ကို ရေးဆွဲစဉ်ကပင် ပညာရေးနှင့်သက်ဆိုင်သူ လူထုအဖွဲ့အစည်းများ ပါဝင်ခွင့်မရခဲ့ပါ။ ထို့ပြင် ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှု တင်းကျပ်လွန်းသော ဥပဒေလည်းဖြစ်ပါသည်။ ဒီမိုကရေစီစံနှုန်းများဖြစ်သော လွတ်လပ်စွာစုဝေးခွင့်၊ လွတ်လပ်စွာ ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခွင့်တို့ကို ကန့်သတ်ချုပ်ချယ်ထားပါသည်။

ဥပဒေကြမ်း အခန်း (၅) ပုဒ်မ (၈) ပိုဒ်ခွဲ (ခ) တွင် ပုဂ္ဂလိကကျောင်းအချင်းချင်း ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုကို ဝန်ကြီးဌာန၏ ခွင့်ပြုချက်ရမှသာ ဆောင်ရွက်နိုင်ကြောင်း ဖော်ပြထားသည်။ ကျောင်းအချင်းချင်း ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်မှုကို ဝန်ကြီးဌာနက ချုပ်ကိုင်ရန်မသင့်ပါ။ ကျောင်းအချင်းချင်း လွတ်လပ်စွာ တွေ့ဆုံ ညှိနှိုင်း ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်သင့်သည်။

ဥပဒေကြမ်း အခန်း (၆) ကြီးကြပ်ရေးအဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းခြင်းနှင့် လုပ်ငန်းတာဝန်များ၊ ပုဒ်မ ၁၀ (က) တွင် ကြီးကြပ်ရေးအဖွဲ့ကို ဖွဲ့စည်းရာ၌ ပညာရေးဝန်ကြီးနှင့် ဒုဝန်ကြီးတို့က ဥက္ကဋ္ဌနှင့် ဒုဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဆောင်ရွက်ပြီး အဖွဲ့ဝင် အများစုမှာ ပညာရေးဌာနမှပုဂ္ဂိုလ်များသာ ဖြစ်နေသည်။ ပုဂ္ဂလိကကျောင်းတည်ထောင်သူ လုပ်ငန်းရှင် (၃) ဦး ထည့်သွင်းထားသည်ကိုတွေ့ရပြီး၊ ပုဂ္ဂလိကကျောင်း ဆရာ၊ ဆရာမများကို ထည့်သွင်းထားခြင်းမရှိပါ။ ကြီးကြပ်ရေးအဖွဲ့တွင် ပုဂ္ဂလိကကျောင်း ဆရာ၊ ဆရာမများမှ ရွေးချယ်သည့် ကိုယ်စားလှယ် သို့မဟုတ် ပုဂ္ဂလိကကျောင်း ဆရာ၊ ဆရာမများသမဂ္ဂ ကိုယ်စားလှယ်တို့ ပါဝင်သင့်သည်။ ထို့ပြင် ကျောင်းသားကိုယ်စားလှယ်များ နှင့် မိဘကိုယ်စားလှယ်များလည်း ပါဝင်သင့်သည်။ တိုင်းဒေသကြီး နှင့် ပြည်နယ်ကြီးကြပ်ရေးအဖွဲ့များကိုလည်း အလားတူဖွဲ့စည်းသင့်သည်။

ဥပဒေကြမ်း အခန်း (၁၃) တားမြစ်ချက်များ၊ ပုဒ်မ (၄၉) တွင် “မည်သူမျှ ပုဂ္ဂလိကကျောင်းတွင် သင်ကြား ရမည့် ဘာသာရပ်နှင့် သက်ဆိုင်ခြင်းမရှိသည့် နိုင်ငံရေး သို့မဟုတ် ဘာသာရေးဆိုင်ရာ အကြောင်းအရာများကို ဟောပြောခြင်း၊ ပို့ချခြင်း မပြုရ” ဟူ၍ ပါရှိသည်။ ဤပုဒ်မသည် ဆရာ၊ ဆရာမများနှင့် ကျောင်းသား၊ ကျောင်းသူများ၏ လွတ်လပ်စွာပြောဆိုခွင့်ကို တားဆီးပိတ်ပင်ရာရောက်သည်။ ကျောင်းနှင့် တက္ကသိုလ်များသည် ခေတ်စနစ်ကို ဝေဖန်ထောက်ပြသည့်နေရာလည်း ဖြစ်သင့်သည်။ နိုင်ငံရေးအကြောင်းအရာများကို စာသင်ခန်းတွင် လွတ်လပ်စွာ ဝေဖန်ဆွေးနွေးခွင့်ရှိခြင်း၊ မိမိ၏ အယူအဆကို တင်ပြခွင့်ရှိခြင်း၊ အခြားသူများ၏ အယူအဆများကိုလည်း နားထောင်ခွင့်ရရှိခြင်းတို့ကြောင့် အမြင်အယူအဆများ တဖက်စောင်းနင်း မဖြစ်ဘဲ စဉ်းစားချင့်ချိန်သည့် အလေ့အကျင့် ကောင်းကို ရရှိနိုင်ပါသည်။

ပုဒ်မ (၅၀) တွင် “မည်သူမျှ ပုဂ္ဂလိကကျောင်းတွင် နိုင်ငံတော်အကျိုးကို ထိခိုက်စေသော သို့မဟုတ် နိုင်ငံတော်မူဝါဒနှင့် ဆန့်ကျင်သော အကြောင်းအရာများ သင်ကြားမှု၊ လေ့ကျင့်ခန်းပေးမှု သို့မဟုတ် ယင်းသို့ ပြုလုပ်ရန် စီစဉ်ဆောင်ရွက်မှုများကို မပြုရ” ဟူ၍ ပါရှိသည်။ “နိုင်ငံတော်မူဝါဒ” ဆိုသည်မှာ အုပ်ချုပ်နေသည့် အစိုးရ၏ မူဝါဒကို ဆိုလိုဟန်ရှိပါသည်။ နိုင်ငံတစ်ခုတွင် အစိုးရ၏မူဝါဒနှင့်မတူညီသော အခြားအယူအဆများ ရှိနေနိုင်ပါသည်။ ရှိလည်း ရှိသင့်ပါသည်။ အစိုးရ၏ အတိုက်အခံ ပါတီများသည် အစိုးရနှင့် မတူညီသော မူဝါဒ များကို ပြောဆိုလေ့ရှိကြပါသည်။ သာမန်ပြည်သူများဖြစ်သော ကျောင်းသားများနှင့် ဆရာများသည်လည်း အစိုးရ၏ မူဝါဒကို ဝေဖန်ခွင့်ရှိသင့်ပါသည်။

ပညာရေးလွတ်လပ်ခွင့် (Academic Freedom)

ဥပဒေကြမ်း အခန်း (၈) ပုဂ္ဂလိကကျောင်းတည်ထောင်ခြင်းအတွက် သတ်မှတ်ချက်များ၊ ပုဒ်မ ၂၃ (က) တွင် အခြေခံပညာ ပုဂ္ဂလိကကျောင်းများသည် အမျိုးသားသင်ရိုးညွှန်တမ်းကော်မတီက သတ်မှတ်ထားသည့် သင်ရိုးနှင့် အညီ သင်ကြားရမည်ဟုပါရှိသည်။ ပုဂ္ဂလိကကျောင်းများကို ကိုယ်ပိုင်သင်ရိုးညွှန်တမ်းရေးဆွဲခွင့် ပေးထားခြင်း မရှိပါ။ သင်ရိုးညွှန်တမ်း လွတ်လပ်ခွင့် ရှိသင့်ပါသည်။ အစိုးရကျောင်းများနှင့်မတူသော ပညာရေး ရည်မှန်းချက်များ နှင့် တန်ဖိုးထားမှုများကို အခြေခံ၍ ပုဂ္ဂလိကကျောင်းများ တည်ထောင်ခွင့်ရှိသင့်သည်။ ယဉ်ကျေးမှုကို ဦးစားပေးသော ပုဂ္ဂလိကကျောင်း၊ ဘာသာစကားတစ်ခုခုကို အထူးပြုသော ပုဂ္ဂလိကကျောင်း၊ နည်းပညာကို ဦးစား

ပေးသော ပုဂ္ဂလိကကျောင်း၊ ပညာရေးကို အခြားနည်းလမ်းများဖြင့် ချဉ်းကပ်သော (alternative) ပုဂ္ဂလိက ကျောင်း စသည်ဖြင့် ရှိသင့်သည်။ ကျောင်းသားနှင့် မိဘများ၏ ရွေးချယ်ခွင့်လည်း ရှိရမည်ဖြစ်သည်။ သင်ရိုးညွှန်း တမ်း မတူသော်လည်း အစိုးရကျောင်းနှင့် ပုဂ္ဂလိကကျောင်းများကြား အနိမ့်ဆုံး စံသတ်မှတ်ချက်များ (minimum educational standards) ထားရှိခြင်းအားဖြင့် ကျောင်းသားများ ကျောင်းကူးပြောင်းမှု ပြုလုပ်နိုင်ပါသည်။

ပုဒ်မ ၂၃ (ခ) တွင် “အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ သင်ရိုးညွှန်းတမ်းဖြင့် သင်ကြားသော အခြေခံပညာ ပုဂ္ဂလိကကျောင်း တွင် မြန်မာနိုင်ငံသား သင်ယူသူများအား ပြည်ထောင်စုစိတ်ဓာတ် ရှင်သန်စေရန် အမျိုးသားသင်ရိုးညွှန်းတမ်း ကော် မတီက သတ်မှတ်ထားသည့် မြန်မာစာသင်ရိုးကို သင်ကြားခြင်း” ဟု ပါရှိသည်။ “ပြည်ထောင်စုစိတ်ဓာတ် ရှင်သန် စေရန်” ဆိုခြင်းထက် နိုင်ငံသုံးဘာသာစကားဖြစ်သော မြန်မာစာကိုသင်ကြားရန် ဥပဒေ ပြဌာန်းမှသာ ဆီလျော် ပါမည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဘာသာစကားကွဲပြားသော တိုင်းရင်းသား လူမျိုးများစွာ နေထိုင်ကြသဖြင့် မြန်မာစာ သင်ရုံဖြင့် ပြည်ထောင်စုစိတ်ဓာတ်ရှင်သန်လာမည်မဟုတ်ပါ။ သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းရင်းသား လူမျိုးများသည် သူတို့ ၏ မိခင်ဘာသာစကားဖြင့် သင်ကြားခွင့်ရှိမှသာ လူမျိုးတမျိုးနှင့်တမျိုး အပြန်အလှန်နားလည်မှု၊ လေးစားမှု ရှိပြီး ပြည်ထောင်စုကို တည်ဆောက်နိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

ပညာရေးအရည်အသွေး

ဥပဒေကြမ်း အခန်း (၁၀) အရည်အသွေးအကဲဖြတ်မှုနှင့် အရည်အသွေးအာမခံမှု၊ ပုဒ်မ (၃၀) တွင် “ပုဂ္ဂလိက ကျောင်းသည် မြန်မာအမျိုးသားအဆင့် အရည်အသွေးသတ်မှတ်မှုဘောင်ကို ရည်ညွှန်းချက်အဖြစ် သတ်မှတ်၍ အမျိုးသားပညာရေးအဆင့်အတန်းနှင့် အရည်အသွေးအာမခံမှု အကဲဖြတ်ကော်မတီက ချမှတ်သည့် ပညာအရည် အသွေးဆိုင်ရာ စံနှုန်းများအတိုင်း ပညာအရည်အသွေးတိုးတက်မှုအတွက် ဆောင်ရွက်ရမည်” ဟု ဖော်ပြပါရှိ သည်။ ပညာရေးအရည်အသွေးကို ဗဟိုမှချုပ်ကိုင်၍ တဦးတယောက် သို့မဟုတ် တစုတဖွဲ့က သတ်မှတ်သော စံ ဖြင့် မတိုင်းတာသင့်ပါ။ လက်ရှိပညာရေးစနစ်တွင် အောင်ချက်ရာခိုင်နှုန်းကို အရည်အသွေးအဖြစ် တိုင်းတာမှု သည် လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ စံနှုန်းများနှင့် ဝေးကွာလှပါသည်။

အရည်အသွေးသတ်မှတ်ချက်များသည် ဒေသတစ်ခုနှင့်တစ်ခု၊ လူမျိုးတမျိုးနှင့်တမျိုးကြား ကွာခြားနိုင်ပါသည်။ မြန်မာ နိုင်ငံ ဌာနေတိုင်းရင်းသားများသည် သက်ဆိုင်ရာလူမျိုးအလိုက် သတ်မှတ်ထားသော ပညာရေးအရည်အသွေး စံ များကိုလည်း လေးစားအသိအမှတ်ပြုသင့်သည်။ ထို့ကြောင့် ပညာရေးအရည်အသွေးကို ကျယ်ပြန့်သည့် လူ့ အခွင့်အရေး စံနှုန်းများဖြင့်သာ တိုင်းတာသင့်ပါသည်။ ပညာရေးအရည်အသွေးကို လူ့အခွင့်အရေး စံနှုန်းများဖြင့် တိုင်းတာရာတွင် ပညာသင်ယူနိုင်သည့် အခြေအနေရှိမှု (available) ၊ ပညာသင်ယူနိုင်သည့် နေရာရှိမှု (accessible) ၊ သင်ယူမှုသည် လက်ခံနိုင်ဖွယ်ရှိမှု (acceptable) နှင့် သင်ယူရရှိသည့် ပညာရပ်များ ၏ အသုံးဝင်မှု (adaptable) တို့ ပါဝင်သည်။

ဘဏ္ဍာရေး

ဥပဒေကြမ်းတွင် ပုဂ္ဂလိကကျောင်းများနှင့် ပုဂ္ဂလိကကျောင်းတွင်တက်ရောက်သည့် ကျောင်းသား၊ ကျောင်းသူများ အား ထောက်ပံ့သည့်အစီအစဉ်ပါဝင်ခြင်းမရှိပါ။ အခြေခံပညာ (၁၂) တန်းအထိ အခမဲ့ဖြစ်ရန် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ဝင် နိုင်ငံအားလုံး သဘောတူထားပြီး ဖြစ်ပါသည်။ အခြေခံပညာကို ကလေးအားလုံး အခမဲ့ သင်ယူနိုင်ရန် အစိုးရတွင် တာဝန်ရှိပါသည်။ နိုင်ငံဘဏ္ဍာမှ ကျခံရပါသည်။ ပုဂ္ဂလိကကျောင်းကို ရွေးချယ် တက်ရောက်သော ကျောင်းသူ၊ ကျောင်းသားများအား အစိုးရကျောင်းတွင် တက်ရောက်လျှင် ကုန်ကျမည့် စရိတ်အတိုင်း အစိုးရက ထောက်ပံ့ပေး သင့်ပါသည်။ သို့မှသာ မိဘဝင်ငွေနည်းသော ကျောင်းသားများလည်း ပုဂ္ဂလိကကျောင်းကို ရွေးချယ်တက်ရောက် နိုင်ပါမည်။

ပုဂ္ဂလိကကျောင်းများကို ပုဂ္ဂလိကလုပ်ပိုင်ခွင့်များအရ ဥပဒေပြဌာန်း၍ ခွင့်ပြုသည်နှင့် တပြိုင်နက်၊ အစိုးရကျောင်း များကိုလည်း အရည်အသွေးကောင်းမွန်အောင် အစိုးရက တာဝန်ယူရပါမည်။ သို့မှသာ ကျောင်းသားနှင့် မိဘများ အနေဖြင့် ပုဂ္ဂလိကကျောင်းကို ရွေးချယ်ခြင်းသည်၊ အရည်အသွေးကြောင့်မဟုတ်ဘဲ ပညာရေး မျှော်မှန်းချက် အရ ရွေးချယ်ခြင်းဖြစ်ပါမည်။

ပြစ်မှုနှင့် ပြစ်ဒဏ်များ

ဥပဒေကြမ်းတွင် အစိုးရသည် ပုဂ္ဂလိကကျောင်း၊ ပုဂ္ဂလိကကျောင်းဆရာနှင့် ကျောင်းသားများအား ကူညီပံ့ပိုးခြင်း ထက် ပြစ်မှုနှင့် ပြစ်ဒဏ်များက ပိုများနေပါသည်။ ဆရာ၊ ဆရာမတစ်ဦးသည် ဆရာလုပ်ခွင့်လိုင်စင်မရှိဘဲ၊ မိမိ၏ ကျွမ်းကျင်မှုနှင့် ဝါသနာအရ စာသင်မိပါက ပြစ်မှုမြောက်ပြီး၊ ပြစ်ဒဏ်ကျခံရမည့်ဥပဒေဖြစ်နေပါသည်။ စာသင် သည့် အမှုဖြင့် ထောင်ချခြင်းသည် မသင့်လျော်ပါ။

မြန်မာနိုင်ငံ ဝေးလံခေါင်ဖျားဒေသများ၌ အစိုးရစာသင်ကျောင်းမရှိ၍ ရပ်ရွာမှ ကိုယ်တူကိုယ်ထ ဖွင့်ထားသော စာ သင်ကျောင်းများရှိပါသည်။ ကျောင်းတည်ထောင်သူများသည် ဤဥပဒေအရထောင်ကျနိုင်ပါသည်။ ဌာနေ တိုင်း ရင်းသားဒေသများတွင်လည်း ဒေသခံများကိုယ်တိုင် ထူထောင်သော ကျောင်းများနှင့် ဒေသခံဆရာ ဆရာမ များ စွာ ရှိပါသည်။ မှတ်ပုံတင်မရှိ၍ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခံရလျှင် ထိုဒေသမှ ကလေးများ ပညာသင်ယူခွင့် အခွင့်အလမ်းများ ဆုံးရှုံးရပါမည်။ ကျောင်းဖွင့်ခြင်း၊ စာသင်ခြင်းတို့ကို ပြစ်မှုအဖြစ် မသတ်မှတ်သင့်ပါ။

ထို့ပြင် ပုဂ္ဂလိကကျောင်းဥပဒေ အခန်း (၁၆) ပုဒ်မ ၆၂ (က) တွင် ပုဂ္ဂလိကကျောင်းဥပဒေနှင့် မညီညွတ်သော ပြစ်မှုများကို ရဲအရေးပိုင်ခွင့်ရှိသော ပြစ်မှုများအဖြစ် သတ်မှတ်ထားပါသည်။ ကျောင်းဖွင့်ခြင်း၊ စာသင်ခြင်း တို့ကို ရာဇဝတ်မှုအဖြစ် မသတ်မှတ်သင့်ပါ။

အကြံပြုချက်

ပုဂ္ဂလိကကျောင်းဥပဒေကြမ်းကို ပြန်လည်ပြင်ဆင်နိုင်ရန်အတွက် အောက်ပါအတိုင်း အကြံပြုပါသည်။

၁။ ပုဂ္ဂလိကကျောင်း ဥပဒေကို လူ့အခွင့်အရေးအရ ချဉ်းကပ်မှု (rights-based approach) ဖြစ်စေလိုပါသည်။

၂။ ပညာရေးရည်မှန်းချက်ကို လူသားဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင် (humanistic vision) ထားရှိစေလိုပါသည်။

၃။ ဒီမိုကရေစီစံနှုန်းများနှင့် ကိုက်ညီသော ဥပဒေဖြစ်စေလိုပါသည်။ လွတ်လပ်စွာ ပါဝင်ခွင့်၊ စုဝေးခွင့်၊ ထုတ်ဖော် ပြောဆိုခွင့် စသည့်အခြေခံ ဒီမိုကရေစီ စံနှုန်းများကို အသိအမှတ်ပြုစေလိုပါသည်။

၄။ ပုဂ္ဂလိကကျောင်းများ၏ သင်ရိုးညွှန်တမ်းများကို ကျောင်းအလိုက် လွတ်လပ်ခွင့်ပေးသင့်ပါသည်။ ပညာရေးဝန် ကြီးဌာနသည် ပုဂ္ဂလိကကျောင်းများနှင့် ညှိနှိုင်းတိုင်ပင်၍ အနိမ့်ဆုံးစံ (minimum educational standards) များ ထားရှိခြင်းအားဖြင့် ကျောင်းသားကျောင်းသူများ ကျောင်းပြောင်းရွှေ့မှုကို လွယ်ကူစေနိုင်ပါသည်။

၅။ ပညာရေးအရည်အသွေးကို တိုင်းတာရာတွင် လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာစံများဖြစ်သော ပညာသင်ယူနိုင်သည့် အခြေအနေရှိမှု (available) ၊ ပညာသင်ယူနိုင်သည့်နေရာရှိမှု (accessible) ၊ သင်ကြားမှုသည် လက်ခံနိုင်ဖွယ်ရှိမှု (acceptable) နှင့် သင်ယူရရှိသည့် ပညာရပ်များ အသုံးဝင်မှု (adaptable) တို့ဖြင့် တိုင်းတာသင့်ပါသည်။

၆။ ပုဂ္ဂလိကကျောင်းများကို ဥပဒေပြဌာန်း၍ ခွင့်ပြုသည်နှင့် တပြိုင်နက် အစိုးရကျောင်းများကို အရည်အသွေး ကောင်းမွန်အောင်ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။ သို့မှသာ ပုဂ္ဂလိကကျောင်းကို ရွေးချယ်ခြင်းသည် အရည်အသွေး ကြောင့် ရွေးချယ်မှုမဖြစ်စေဘဲ၊ ပညာရေးရည်မှန်းချက်နှင့် တန်ဖိုးထားမှုအရသာ ရွေးချယ်နိုင်စေရန် ဖြစ်ပါသည်။

၇။ ပုဂ္ဂလိကကျောင်းကို ရွေးချယ်တက်ရောက်သော ကျောင်းသူ၊ ကျောင်းသားများကိုလည်း အစိုးရကျောင်းတက် လျှင် ကုန်ကျမည့်စရိတ်အတိုင်း အစိုးရက ထောက်ပံ့ပေးသင့်ပါသည်။ သို့မှသာ ပုဂ္ဂလိကကျောင်းကို ရွေးချယ်မှု သည် မိဘ၏ ဝင်ငွေအပေါ် မူမတည်ဘဲ၊ လွတ်လပ်စွာ ရွေးချယ်ဆုံးဖြတ်နိုင်ကြစေရန် ဖြစ်ပါသည်။

၈။ ပုဂ္ဂလိကကျောင်းဥပဒေတွင် ပြစ်မှုပြစ်ဒဏ်များဖြင့်ချုပ်ကိုင်ခြင်းထက် ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းခြင်း၊ ပံ့ပိုးကူညီခြင်း အား ဖြင့် ဥပဒေကိုလေးစားလိုက်နာအောင် ပြုလုပ်သင့်ပါသည်။ ဥပဒေကိုဖောက်ဖျက်ပါက အမြင့်ဆုံးပြစ်ဒဏ်သည် ကျောင်းဖွင့်ခွင့်ရပ်စဲခြင်း၊ ဆရာလုပ်ခွင့်လိုင်စင် ရပ်စဲခြင်း စသည့်သက်ညှာသောပြစ်ဒဏ်များသာဖြစ်သင့်ပါသည်။